

Oponentský posudek na bakalářskou diplomovou práci **Lucie Radové: Mezidruhová interakce strakapouda prostředního (*Leiopicus medius*) a strakapouda velkého (*Dendrocopos major*)**

V předložené práci autorka pomocí klasické série playbackových experimentů testuje výskyt mezidruhové agresivity u dvou příbuzných druhů: strakapouda prostředního a strakapouda velkého. Práce navazuje a své výsledky srovnává s předchozí studií P. Cehlárikové (2004), kde byla mezidruhová agresivita těchto druhů zřetelně prokázána.

K naplnění cílů, které si autorka vytyčila, se jí v průběhu jedné hnízdní sezony podařilo nasbírat přiměřené množství dat, která byla adekvátně statisticky zpracována a výsledky kriticky zhodnoceny. Autorka prokázala teoretické porozumění tématice i značné terénní dovednosti.

Práci považuji za poměrně zdařilou pilotní studii, která poukazuje na možnost, že by za posledních 20 let mohlo dojít k určitému vývoji vzájemných vztahů u studovaných druhů strakapoudů.

Předložená práce obsahuje 53 stran textu, 20 příloh a zahrnuje 50 odkazů. K formální stránce práce nemám připomínky a bez váhání ji doporučuji k obhajobě.

K práci mám následující dotazy a připomínky.

Úvod

Práce obsahuje poměrně obsáhlý úvod (30 stran). V této části textu bych upozornila na práci s citacemi, za každým tvrzením by měla následovat citace, ne až na konci odstavce.

Str.22. S. prostřední každý rok tesá nové dutiny, prakticky nikdy ve stejném stromě, .. výše se píše, že vhodný hnízdní strom je v teritoriu často jen jeden.... znamená to tedy, že s. prostřední mění meziročně svoje teritoria, že teritoria nejsou stabilní ?

Metodika

Metodika, jako i zbytek práce, je psána již poměrně stručně. Práce si klade dva cíle: 1. popsat vzájemné vztahy studovaných druhů a 2) popsat druhové složení a charakteristiku stromů v teritoriích obou druhů.

- Jakým způsobem byly vybírány lokality, na kterých jste prováděla experimenty? Domnívám se, že jak v případě studia vzájemných interakcí tak i hledání rozdílů ve skladbě stromového porostu v rámci teritorií má výběr studovaných lokalit vliv na výsledek. (A to obzvlášť tehdy pokud srovnáváme teritoria, kde se druhy vyskytují společně s teritorií alopatrickými).
- Jak byla teritoria definována? Metodou minimálního konvexního polygonu? Byla v každém teritoriu dohledána hnízdní dutina ?
- Str. 34. Teritoria v rámci druhu byla zpravidla dostatečně vzdálená, aby šance na záměnu jedinců mezi nimi byla malá. Kolik je dostatečná vzdálenost? Minimálně na lokalitě v Čejkovicích se teritoria s. velkých překrývají.
- Během 8 dní byly provedeny experimenty v 31 teritoriích, realizace takového množství experimentů vyžaduje značné logistické schopnosti. Jak bylo rozloženo načasování experimentů vzhledem k aktivitě strakapoudů?

- Jak probíhaly experimenty na vzájemně se překrývajících teritoriích?
- Kdy začínal experiment? Spuštěním playbacku? Jak dlouho byla nahrávka přehrávána?

Výsledky, diskuze

Obr.1 – PCA jednak zobrazila, jak jsou jednotlivá chování korelována a pak nadefinovala kanonické osy, které jednotlivá chování popisují (str. 36.).

- Dá se tedy říct, že většina typů reakcí je korelována?

K prezentovanému grafu bych ocenila i tabulku korelací jednotlivých proměnných s kanonickými osami.

U obou druhů byla vnitrodruhová agresivita silnější než mezidruhová. Vnitrodruhová agresivita s. prostředního byla větší než vnitrodruhová agresivita s. velkého, což odpovídá výsledkům Cehlárikové (2004). V případě mezidruhové agresivity se vztah otočil, ta byla silnější u s. velkého.

V případě mezidruhové kompetice jde většinou buď o kompetici o vhodné místo k hnízdění, nebo o potravu. Experimenty probíhaly v období, kdy předpokládáte, že hnízdění již započalo, dutiny byly obsazeny.

- O jaký druh konkurence tedy předpokládáte, že se zde jedná: o potravu, potravu pro mláďata, “dutiny”, o vše dohromady, jak naznačuje úvod? V diskuzi (str.48) se píše: S. velký tak vidí ve s. prostředním významnějšího konkurenta než dříve, to se projevuje i v jeho teritoriální agresi vůči němu. Konkurenta o které zdroje?
- Co stojí za úspěšným šířením strakapouda prostředního v posledních letech?
- Je početnost strakapouda velkého stále stejná?

Přílohy

Přílohy 8. -12. U map by bylo vhodné doplnit měřítko.

18.5.2022

v Českých Budějovicích

Radka Piálková